2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

P9_TA(2021)0357

Mirties bausmė Saudo Arabijoje, ypač Mustafa Hashem al-Darwish ir Abdullah al-Howaiti atvejai

2021 m. liepos 8 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl mirties bausmės Saudo Arabijoje, ypač Mustafos Hashemo al-Darwisho ir Abdullaho al-Howaiti atvejų (2021/2787(RSP))

(2022/C 99/20)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Saudo Arabijos, ypač į 2018 m. spalio 25 d. rezoliuciją dėl žurnalisto Jamalo Khashoggi nužudymo Saudo Arabijos konsulate Stambule ([1]), 2019 m. vasario 14 d. rezoliuciją dėl moterų teisių gynėjų Saudo Arabijoje ([2]), 2020 m. spalio 8 d. rezoliuciją dėl Etiopijos migrantų padėties sulaikymo centruose Saudo Arabijoje ([3]), 2021 m. vasario 11 d. rezoliuciją dėl humanitarinės ir politinės padėties Jemene ([4]),

— atsižvelgdamas į Komisijos pirmininkės pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai Josepo Borrellio 2020 m. gruodžio 10 d. Užsienio reikalų taryboje padarytą pareiškimą, kad „žmogaus teisės yra Europos Sąjungos DNR“,

— atsižvelgdamas į JT Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (CEDAW),

— atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

— atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą (TPPTP),

— atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą,

— atsižvelgdamas į JT konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą (UNCAT),

— atsižvelgdamas į 2018 m. lapkričio mėn. Saudo Arabijos visuotinį periodinį vertinimą,

— atsižvelgdamas į JT vaiko teisių konvenciją (VTK),

— atsižvelgdamas į JT standartines minimalias elgesio su kaliniais taisykles (Nelsono Mandelos taisykles),

— atsižvelgdamas į ES gaires dėl mirties bausmės,

— atsižvelgdamas į ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų,

— atsižvelgdamas į ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą,

— atsižvelgdamas į Arabų žmogaus teisių chartiją,

— atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 3 d. JT specialiųjų pranešėjų pareiškimą dėl mirties bausmės nuosprendžių sušvelninimo,

— atsižvelgdamas į 2021 m. birželio mėn. JT specialiosios pranešėjos neteisminio, neatidėliotino ar savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais Agnes Callamard ataskaitą, kurioje teigiama, kad Saudo Arabija yra atsakinga už Saudo Arabijos žurnalisto Jamalo Khashoggi „iš anksto suplanuotą egzekuciją“ (Callamard pranešimas),

---

([1]) OL C 345, 2020 10 16, p. 67.
([2]) OL C 449, 2020 12 23, p. 133.
([3]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0260.
([4]) Priimti tekstai, P9_TA(2021)0053.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

— atsižvelgdamas į JT specialiosios pranešėjos žmogaus teisių gynėjų padėties klausimais Mary Lawlor pranešimą, pristatytą per JT Žmogaus teisių tarybos 46-ąją sesiją 2021 m. kovo mėn., kuriame analizuojamas žmogaus teisių gynėjų žudymas Saudo Arabijoje,

— atsižvelgdamas į 2021 m. vasario mėn. paskelbtą Nacionalinės žvalgybos direktoriaus biuro ataskaitą, kurioje vertinamas Saudo Arabijos vyriausybės vaidmuo nužudant Jamalą Khashoggi,

— atsižvelgdamas į tai, kad Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja Loujain al-Hathloul suteikė 2020 m. Vaclavo Havelo apdovanojimą už indėlį žmogaus teisių srityje,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi Saudo Arabijos Karalystė įsipareigojo iki 2016 m. panaikinti mirties bausmę visiems be išimties nepilnamečiams teisės pažeidėjams, priimdama naujus teisės aktus, ir šį įsipareigojimą patvirtino diplomatiniuose pareiškimuose; kadangi šiuos pareiškimus Saudo Arabijos užsienio reikalų ministerija padarė 2016 m. rugsėjo mėn. JT Vaiko teisių komitete ir 2018 m. rugpjūčio mėn., kai ji paskelbė, kad „jei už nepilnamečio padarytą nusikaltimą baudžiama mirties bausme, bausmė turi būti sutrumpinta iki ne ilgesnės kaip 10 metų įkalinimo atitinkamoje institucijoje trukmės“;

B. kadangi 2018 m. liepos 31 d. Saudo Arabijos karališkuoju potvarkiu nustatyto nepilnamečių įstatymo 15 straipsnyje nurodoma, kad „jei už nepilnamečio padarytą nusikaltimą baudžiama mirties bausme, bausmė sutrumpinama iki ne ilgesnės kaip 10 metų įkalinimo atitinkamoje institucijoje trukmės“; kadangi 2018 m. Saudo Arabijos visuotiniame periodiniame vertinime JT Žmogaus teisių taryba vėliau pažymėjo, kad šalis padarė „didelę pažangą skatindama vaiko teisių užtikrinimą, jų apsaugą ir laikymąsi“;

C. kadangi 2021 m. birželio 15 d. Mustafai Hashemui al-Darwishui, jaunam Saudo Arabijos piliečiui, priklausiusiam šiitų mažumai, buvo įvykdyta mirties bausmė už nusikaltimus, kuriuos, kaip teigia teisių grupės, jis galėjo būti įvykdyti, kai buvo nepilnametis, nepaisant to, kad karalystė neseniai paskelbė, kad panaikino mirties bausmę nepilnamečiams; kadangi jam buvo taikomas ilgas kardomasis kalinimas, jis buvo kankinimas ir jo teismo procesas buvo labai nesąžiningas; kadangi M. H. Al-Darwisho kaltinime nenurodoma tiksli nusikaltimų, kuriuos jis buvo įtariamas padaręs, įvykdymo data, o tai reiškia, kad esama tikimybės, jog jis buvo nepilnametis įtariamų nusikaltimų padarymo metu, todėl jo nuosprendis turėtų būti persvarstytas pagal naujus nacionalinius įstatymus dėl mirties bausmės taikymo jaunesniems nei 18 metų asmenims;

D. kadangi Abdullah al-Howaiti buvo teisiamas bendrame šešių asmenų teismo procese nagrinėjant ginkluoto apiplėšimo bylą; kadangi Tabuko (Šiaurės Saudo Arabija) baudžiamasis teismas 2019 m. spalio 27 d. nuteisė Abdullahą al-Howaiti mirties bausme, nepaisant to, kad jo DNR mėginys buvo paimtas po to, kai jis buvo suimtas, todėl jo, kaip galimo įtariamojo, nustatymas yra negaliojantis; kadangi A. al-Howaiti buvo suimtas 2017 m. gegužės mėn., kai jam buvo 14 metų; kadangi, pasak teismo dokumentų, jis keturis mėnesius buvo kalinamas vienutėje ir buvo kankinamas per apklausą, kurioje nedalyvavo jo tėvai ar advokatas; kadangi tuo metu jis buvo sulaikytas Tabuko baudžiamųjų tyrimų skyriuje, o ne nepilnamečių sulaikymo centre; kadangi Abdullah al-Howaiti, kuriam įtariamų nusikaltimų metu buvo 14 metų, vis dar yra sulaikytas ir laukia mirties bausmės; kadangi Aukščiausiasis Teismas jo bylą peržiūri nuo 2021 m. birželio mėn.;

E. kadangi 2019 m. balandžio 23 d. Saudo Arabijos valdžios institucijos įvykdė mirties bausmę šešiems nepilnamečiams teisės pažeidėjams – Saeedui al-Scafi, Salmanui al-Quraishui, Abdului Azizui al-Sahawi, Abdului Karimui al-Hawajui, Abdullahui al-Asrihui ir Mujtabai al-Sweikatui; kadangi šiuo metu mirties bausmė gresia mažiausiai devyniems kitiems nepilnamečiams teisės pažeidėjams;

F. kadangi šiuo metu Saudo Arabijoje vis dar yra mažiausiai 40 sulaikytųjų, kuriems gresia mirties bausmė; kadangi tarp šių bylų yra kelios bylos, kur įtariama, kad nusikaltimus padarė nepilnamečiai, taip pat taikių kritikų, pvz., islamo žinovų Salmano al-Odaho ir Hassano al-Maliki, bylos, kurių atveju kurių prokuroras ir toliau reikalauja skirti mirties bausmę;

G. kadangi Saudo Arabija jau daugelį metų yra viena iš šalių, kuriose įvykdoma daugiausia mirties bausmių pasaulyje; kadangi nuo 2015 m. sausio mėn. įvykdyta daugiau kaip 800 mirties bausmių ir daugelis jų įvykdyta už nesmurtinius su narkotikais susijusius nusikaltimus, o kiti – už nusikaltimus, kuriuos valdžios institucijos apibūdino kaip susijusius su terorizmu, tačiau kurie buvo taikūs;

H. kadangi per pirmąjį 2021 m. pusmetį Saudo Arabija įvykdė 32 mirties bausmes, t. y. daugiau nei per visus 2020 m., ir nuo tada, kai ji pirmą kartą įsipareigojo panaikinti mirties bausmę nepilnamečiams teisės pažeidėjams, mirties bausmė buvo įvykdyta mažiausiai aštuoniems nepilnamečiams teisės pažeidėjams;

I. kadangi pagal 2020 m. Saudo Arabijos karališkąjį potvarkį mirties bausmės turėtų būti sušvelnintos asmenims, padariusiems nusikaltimus, kai jie buvo nepilnamečiai; kadangi potvarkyje yra įvairių spragų, dėl kurių nepilnamečiai vis dar esama kelių būdų įvykdyti mirties bausmę nepilnamečiams, pvz., neįtraukiant mirties nuosprendžių už *hudud* (nusikaltimai, kuriems nuosprendžiai nustatyti iš anksto) arba *qisas* (nusikaltimai, su atsakomųjų veiksmų nuosprendžiais) nusikaltimus, ir bylų, iškeltų pagal Kovos su terorizmu įstatymą;

J. kadangi Saudo Arabija sušvelnino mirties nuosprendžius skirtus Ali al-Nimrui, Dawoodui al-Marhoonui ir Abdullahui al-Zaherui už nusikaltimus, kuriuos ekspertai anksčiau laikė kriminalizuojančiais naudojimąsi pagrindinėmis teisėmis, įskaitant susirinkimų ir saviraiškos laisvę, ir kuriuos jie, kaip įtariama, įvykdė būdami nepilnamečiai; kadangi jiems nuosprendis pakeistas 10 metų laisvės atėmimo bausme, įskaitant jau praėjusį sulaikymo laiką; kadangi JT ekspertai paragino juos paleisti į laisvę;

K. kadangi, nepaisant to, kad 2021 m. sausio mėn. Saudo Arabijos žmogaus teisių komisija paskelbė mirties bausmių už nusikaltimus, susijusius su narkotikais, moratoriumą, įstatymo pakeitimai dar nepaskelbti, ir sprendimas dėl mirties bausmės skyrimo vis dar paliktas teisėjų ir valdžios institucijų nuožiūrai;

L. kadangi visiškas mirties bausmės panaikinimas pasaulyje yra vienas iš pagrindinių ES žmogaus teisių politikos tikslų;

M. kadangi per pastaruosius kelis mėnesius keli žmogaus teisių aktyvistai teismo procesuose, pasižymėjusiuose tinkamo proceso stoka ir patikimais įtarimais dėl kankinimo, nuteisti griežtomis įkalinimo bausmėmis; kadangi Abdurahman al-Sadhan buvo nuteistas 20 metų laisvės atėmimo bausme ir 20 metų draudimu keliauti už veiklą, susijusią su žinutėmis socialiniame tinkle „Twitter“, kuriomis buvo kritikuojama vyriausybė; kadangi jo teismo procesas rimtai pažeidė tarptautines teisingo bylos nagrinėjimo garantijas;

N. kadangi 2021 m. kovo mėn. Mohammedo al-Otaibi, Žmogaus teisių sąjungos įkūrėjo, kuris pasisakė už mirties bausmės panaikinimą ir moterų vaidmens visuomenėje stiprinimą, įkalinimo bausmė už jo taikią aktyvią veiklą žmogaus teisių srityje buvo padidinta nuo 14 iki 17 metų;

O. kadangi daug moterų, sulaikytų per 2018 m. susidorojimą su moterų teisių gynėjomis, buvo nuteistos ilgam kalėti tik už jų aktyvią veiklą žmogaus teisių srityje; kadangi Saudo Arabijos valdžios institucijos neseniai iš kalėjimo paleido moterų teisių gynėjas, be kitų, Loujain al-Hathloul, Nouf Abdulaziz, Samar Badawi ir Nassimą al-Sadą; kadangi jų nuosprendžių vykdymas buvo tik atidėtas ir Saudo Arabijos valdžios institucijos paleistoms žmogaus teisių gynėjoms nustatė draudimą keliauti;

P. kadangi 2017 m. Kovos su terorizmo nusikaltimais ir jų finansavimu įstatyme terorizmas apibrėžiamas neaiškiai ir pagal jį nebūtina naudoti smurto, kad veiksmas būtų priskiriamas teroristinio akto kategorijai;

Q. kadangi, pasak JT specialiosios pranešėjos neteisminio, neatidėliotino ar savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais, Saudo Arabijos valdžios institucijos piktnaudžiauja elektroninėmis sekimo technologijomis; kadangi atnaujintame 2021 m. ES dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės reglamente ([5]) nustatyta nauja kibernetinio stebėjimo technologijų kontrolė;

R. kadangi Saudo Arabijos Karalystė yra viena iš mažiausią skaičių pagrindinių tarptautinių sutarčių dėl žmogaus teisių ratifikavusi valstybė ir neprisijungė prie pagrindinių žmogaus teisių sutarčių, kurios yra normatyvinis teisės į gyvybę pagrindas, pvz., Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto (TPPTP);

S. kadangi kankinimas ir žeminantis elgesys kalėjimuose – tai plačiai paplitusi praktika Saudo Arabijoje ir jie naudojami tiek per apklausą prisipažinimams išgauti, tiek kaip bausmės kalinimo metu; kadangi įtarimai dėl kankinimo retai tiriami;

([5]) OL L 206, 2021 6 11, p. 1.

2021 m. liepos 8 d., ketvirtadienis

1. griežtai smerkia tai, kad Saudo Arabijos Karalystė toliau vykdo mirties bausmes nepilnamečiams teisės pažeidėjams, nepaisant jos tvirtinimų, kad ji panaikino tokias egzekucijas, įskaitant pastaruoju metu įvykdytą mirties bausmę Mustafai Hashemui al-Darwishui už nusikaltimus, kuriuos jis galbūt įvykdė būdamas nepilnametis, po to, kai buvo nuteistas per neteisingą bylos nagrinėjimo procesą, per kurį jis kankinamas prisipažino, taip pat tai, kad Saudo Arabijoje šiuo metu yra bent 40 kalinių, įskaitant bent devynis asmenis, kurie tariamai padarė nusikaltimus, kai jie buvo nepilnamečiai, ir taikius vyriausybės kritikus, kuriems gresia mirties bausmės įvykdymas;

2. ragina Saudo Arabiją patvirtinti, kad Abdullahui al-Howaiti, Mohammedui al-Farajui ir visiems kitiems nepilnamečiams teisės pažeidėjams, kurie šiuo metu kalėjime laukia mirties bausmės įvykdymo, nebus įvykdyta mirties bausmė, kad kankinant išgauti „prisipažinimai“ nebus įtraukti į jų bylas ir kad visiems nepilnamečiams teisės pažeidėjams bus užtikrintas teisingas bylos nagrinėjimas netaikant mirties bausmės; ragina ištirti Abdullaho al-Howaiti tvirtinimą, kad jis buvo kankinamas, ir visus kankintojus patraukti baudžiamojon atsakomybėn;

3. primygtinai ragina Saudo Arabiją iš tikrųjų panaikinti mirties bausmę nepilnamečiams teisės pažeidėjams, laikantis savo įsipareigojimų pagal Vaiko teisių konvenciją, neatsižvelgiant į nusikalstamos veikos rūšį, įskaitant „ta'zir“ (nusikalstamą veiką, dėl kurios skelbiami nuosprendžiai savo nuožiūra), „hudud“ ir „qisas“, dėl kurių bent keturiems kaltinamiems vaikams gresia mirties bausmė; ragina Saudo Arabiją paskelbti savo 2020 m. karališkąjį potvarkį, kad nepilnamečiams teisės pažeidėjams būtų užtikrinta visapusiška ir atgaline data taikoma apsauga, kaip pareiškė Saudo Arabijos valdžios institucijos, ir suderinti savo įstatymą dėl nepilnamečių su tarptautiniais standartais;

4. pakartoja, kad smerkia mirties bausmės taikymą bet kokiu atveju ir aplinkybėmis; ragina Saudo Arabiją įgyvendinti mirties bausmės taikymo moratoriumą, kol laukiama jos panaikinimo, ir pradėti nepriklausomą visų baudžiamosios teisenos sistemos bylų, susijusių su mirties bausme už nepilnamečių nusikaltimus arba grindžiamų kankinant išgautais prisipažinimais, arba kurias nagrinėjant nebuvo teisingo bylos nagrinėjimo, peržiūrą ir paskelbti peržiūros išvadas; ragina vykdyti tarptautinį ir nacionalinį dialogą dėl likusių kliūčių, trukdančių panaikinti mirties bausmę visiems nepilnamečiams teisės pažeidėjams, ir taip sudaryti sąlygas visiškai panaikinti mirties bausmę Saudo Arabijoje;

5. palankiai vertina pastarojo meto valdžios institucijų sprendimą pakeisti mirties nuosprendžius Ali al-Nimrui, Dawoodui al-Marhoonui ir Abdullahui al-Zaherui už nusikaltimus, kurie tariamai padaryti, kai jie buvo nepilnamečiai, nes tai yra būtinas žingsnis siekiant, kad Saudo Arabija vykdytų savo nacionalinius ir tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje, ypač pagal Vaiko teisių konvenciją; ragina paleisti juos į laisvę, laikantis JT žmogaus teisių ekspertų reikalavimų, nes šie ekspertai manė, kad šių asmenų nusikaltimai – tai naudojimosi pagrindinėmis teisėmis, įskaitant susirinkimų ir saviraiškos laisves, kriminalizavimas;

6. ragina Saudo Arabijos valdžios institucijas peržiūrėti visų kalinių, kurie šiuo metu laukia mirties bausmės vykdymo, bylas siekiant sušvelninti jų bausmes arba pasiūlyti naują teisingą bylos nagrinėjimą netaikant mirties bausmės;

7. primygtinai ragina ES delegaciją ir ES valstybių narių diplomatines atstovybes Saudo Arabijoje skubiai paprašyti leisti aplankyti nepilnamečius teisės pažeidėjus, kalėjime laukiančius mirties bausmės įvykdymo;

8. primygtinai ragina Tarybą sustabdyti visą ES masinio sekimo technologijų ir kitų dvejopo naudojimo prekių eksportą į Saudo Arabiją, kuris gali būti naudojamas vidaus represijoms palengvinti ir pilietinei visuomenei nutildyti; atkreipia dėmesį į specialią Europos Sąjungoje veikiančių IT saugumo bendrovių, taip pat nacionalinių žvalgybos tarnybų atsakomybę ir jų moralinę bei teisinę pareigą neatsidurti tokioje padėtyje, kai dabartiniai ar buvę jų darbuotojai padėtų Saudo Arabijai vykdyti represijas prieš savo gyventojus, nes jie netiesiogiai ar tiesiogiai dirbtų Saudo Arabijos valdžios institucijoms ir padėtų slopinti vidaus pasipriešinimą bei žodžio laisvę;

9. primygtinai ragina Saudo Arabijos vyriausybę laikytis savo įsipareigojimų pagal Konvenciją prieš kankinimą, kurią ji ratifikavo, ir primygtinai ragina Saudo Arabijos Karalystę ratifikuoti Konvencijos prieš kankinimą fakultatyvų protokolą ir Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto antrąjį fakultatyvinį protokolą, siekiant panaikinti mirties bausmę;

10. tvirtai smerkia tai, kad žmogaus teisių gynėjams, taikiems kritikams ir aktyvistams skiriamos griežtos laisvės atėmimo bausmės, ir pakartoja, kad solidarizuojasi su svarbiu žmogaus teisių gynėjų darbu ir kad reikia apsaugoti žodžio ir saviraiškos laisvę;

11. reikalauja nedelsiant ir besąlygiškai paleisti visus žmogaus teisių gynėjus, moterų teisių gynėjus, taikius kritikus ir aktyvistus, įskaitant Abdurahmaną al-Sadhaną, Mohammedą al-Otaibi, Khaledą Al-Omairą, Mohammedą al-Rabiahą, Israa al-Ghomgham, Mousa al-Hashimą, Ahmedą al-Matroodą, Khaledą al-Ghanimą, Ali al-Ouwaisherį, Mujtabą al-Muzainą, Waleedą Abu al-Khairą, Abdulazizą al-Shubaili, Issą al-Nukhaifi ir Natheerą al-Majedą;

12. ragina užtikrinti žmogaus teisių gynėjų (pvz., Loujain al-Hathloul), kurie laikinai paleisti į laisvę, tačiau kuriems vis dar taikomi apribojimai, visapusišką laisvę, be kita ko, panaikinant draudimą keliauti, taikomą jiems ir jų šeimoms, draudimą dirbti, sumažinant sekimą internete ir atkuriant visas jų piliečių teises;

13. primena, kad Sacharovo premijos laureatas Raif Badawi kalinamas jau devynerius metus; ragina ES, valstybes nares ir tarptautinę bendruomenę padidinti Saudo Arabijos vyriausybei daromą spaudimą ir siekti, kad jis būtų nedelsiant paleistas į laisvę;

14. pabrėžia, kad naudojimasis teisėmis į saviraiškos ir taikių susirinkimų bei asociacijų laisvę yra saugomas pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę; primygtinai ragina Saudo Arabijos valdžios institucijas panaikinti apribojimus, nustatytus žmogaus teisių gynėjams, pagal kuriuos jiems draudžiama pasisakyti socialiniuose tinkluose arba kalbėtis su tarptautinės žiniasklaidos atstovais;

15. reiškia susirūpinimą dėl slaptų teismo posėdžių praktikos; primygtinai tvirtina, jog siekiant, kad būtų laikomasi tinkamo ir teisingo bylos nagrinėjimo procedūrų, diplomatinėms atstovybėms, įskaitant ES delegacijos Saudo Arabijoje arba ES institucijų stebėtojus, taip pat tarptautinėms NVO turėtų būti leidžiama dalyvauti teismo posėdžiuose ir lankytis Saudo Arabijos kalėjimuose;

16. ragina Saudo Arabijos vyriausybę visapusiškai bendradarbiauti su JT organais ir paskelbti nuolatinį kvietimą atvykti visiems JT žmogaus teisių tarybos įgaliotiesiems ekspertams, taip pat aktyviai bendradarbiauti, visų pirma su JT specialiaisiais pranešėjais kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško arba žeminančio elgesio ar baudimo klausimais;

17. yra labai susirūpinęs dėl neaiškios terorizmo apibrėžties šalies kovos su terorizmu įstatyme; smerkia, kad specializuotas baudžiamasis teismas, sukurtas siekiant spręsti terorizmo klausimus, naudojamas kaip priemonė žmogaus teisių gynėjams bausti;

18. primygtinai ragina Saudo Arabijos vyriausybę ratifikuoti Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą;

19. pakartoja, kokios svarbios yra tokios priemonės, kaip ES ir Saudo Arabijos dialogas žmogaus teisių klausimais, siekiant paskatinti tolesnes diskusijas, ir primygtinai ragina nedelsiant pradėti jį vykdyti; primygtinai ragina Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) ir visas dialoge dalyvaujančias ES delegacijas bendradarbiauti su pilietine visuomene prieš prasidedant dialogui siekiant užtikrinti naujausią informaciją ir žinias apie konkrečias bylas, kurios bus svarstomos; ragina naudoti lyginamuosius standartus, kuriais būtų matuojama diskusijų pažanga;

20. smerkia tai, kad Saudo Arabijos politinė sistema ir toliau yra iš esmės nedemokratiška ir joje griežtai nuslopinamos dauguma prieštaraujančių nuomonių, nepaisant to, kad paskelbta apie plataus užmojo su žmogaus teisėmis susijusias reformas; pabrėžia, kad žurnalisto Jamalo Khashoggi nužudymas 2018 m. spalio 2 d. Saudo Arabijos konsulato patalpose Stambule tebėra šiurpą keliantis ženklas visiems kritiškiems Saudo Arabijos balsams, įskaitant daugelį už taikų aktyvizmą šiuo metu kalinamų asmenų; tvirtai pritaria tam, kad asmenims, atsakingiems už sunkius žmogaus teisių pažeidimus Saudo Arabijoje, įskaitant žurnalisto Jamalo Khashoggi nužudymą, būtų taikomas visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus mechanizmas; ragina tarptautinę bendruomenę nuodugniai imtis tolesnių veiksmų atsižvelgiant į A. Callamard ataskaitą, kurioje nurodomas Saudo Arabijos sosto įpėdinis princas Mohammad Bin Salman;

21. ragina valstybes nares ir Tarybos pirmininką, taip pat Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį bei EIVT visuose oficialiuose ir neoficialiuose susitikimuose su Saudo Arabijos kolegomis kelti klausimus dėl žmogaus teisių, ypač mirties bausmės; apgailestauja dėl nedrąsaus ES požiūrio į viešąją diplomatiją žmogaus teisių klausimais Saudo Arabijos atžvilgiu; todėl prašo Europos diplomatinių tarnybų Rijade ir kitose Saudo Arabijos vietose sistemingai naudoti ES gairėse dėl žmogaus teisių gynėjų numatytus mechanizmus, įskaitant viešus pareiškimus, diplomatinius demaršus, teismo procesų stebėseną ir apsilankymus kalėjimuose;

22. ragina ES remti visus JT žmogaus teisių tarybos veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti, kad Saudo Arabijos Karalystės valdžios institucijos atsakytų už žmogaus teisių pažeidimus; ragina ES JT žmogaus teisių taryboje siūlyti paskirti specialųjį pranešėją žmogaus teisių Saudo Arabijoje klausimais;

23. ragina ES delegaciją ir valstybių narių atstovybes šalyje stiprinti savo paramą pilietinei visuomenei, kai jos palaiko ryšius su Saudo Arabijos valdžios institucijomis, ir pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis siekiant padidinti paramą žmogaus teisių gynėjų darbui, prireikus palengvinti vizų išdavimą skubos tvarka ir suteikti laikiną prieglobstį ES valstybėse narėse;

24. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos išorės veiksmų tarnybai, JT generaliniam sekretoriui, JT vyriausiajam žmogaus teisių komisarui, Moterų padėties komisijai, JT žmogaus teisių tarybai, Jo Didenybei Karaliui Salmanui bin Abdulazizui al-Saudui ir sosto įpėdiniui princui Mohammadui bin Salmanui al-Saudui, Saudo Arabijos Karalystės vyriausybei ir Saudo Arabijos Karalystės Nacionalinio dialogo centro generaliniam sekretoriui.